

Gura de metrou înghite și sculpă coloane groase; pe scările rulante, adesea defecte, serii paralele de oameni urcă și coboară în marș forțat - o metaforă vizuală a condiției umane - dar pînă la lumină mal e de străbătut Pasajul, un sol de curte a miracolelor unde mișcarea și girurile nesfîrșite care traversează în toate direcțiile e încetînită de obstacole și labirinturi. Toate simțurile sînt bicleute și toate sentimentele solicitate, de la caritate la dezgust.

În chlorenia mohorîtă, oricît soare ar fi deasupra, chipurile capătă umbre grotești, urîțenia și nefericirea lumii îți sar în ochi, te ating, te prind la strimtoare ca să-ți vîre pe gît un concentrat de "România în perioada de tranziție" și trebuie să fi ori sarcastic ori nesimțit ca să-i sculpi și să-ți vezi de drum ignorîndu-l gustul.

În jurul florărilor din centru, unde cîteodată, pe lîngă ciorapi, spray-uri și băuturi falsificate se mal vînd și plante debile sau buchete de cîrpă, au loc fix de întîlnire surdo-mușii tineri. Mîinile lor volubile agită aerul cu miroas de floricele și cîrnați, tutun și oțet - mirosul de pasaj, în care se mal disting și Izurii de closet, deodorant peste sudoare, cerneală tipografică.

Cerșetorii de toate vîrstele și-au împărțit vadurile și-i vezi zilnic în același loc: copilul obez și arlerat cu mișcare de pendul, bătrîni bețivani cu sticla de "săniuță" lîngă cutia cu mărunchiș, tipul cu lcoana pe piept, mormăind blagoslovenii, călugărițe care așteaptă cu demnitate obolul pentru construirea unei biserici, tot solul de cîntăreț la concurență cu difuzoarele celor ce vînd, pe încercate, casete "Hare Krishna", frații Pește "Libertă", Naste din Berceni și "Jamp in the fire", coloanele avansează încet ca niște cortegii mortuare printre tarabe cu ziare, podoabe de tînichea, țigări cu prețuri la cursul de schimb (la negru) al monedei naționale.

Jocurile mecanice adună în jur puștîme, țigănlime, gură cască fascinați de mormanele de monede de 100 din aparatele transparente. Copiii străzii se fugăresc printre picioarele trecătorilor, se dau ca pe tobogan pe balustrade, aruncă păduchi pe cucoane, șterpelesc ce pot, par veseli, ca și grupurile de școlari chilulangi care rid de nebunii (deloc frumoși) al orașului veniți să-și strige aici monologurile Incoerente. Fete vulgare se hîrjonesc ca să atragă atenția, publicul stupid-participativ al filmelor cu bătăi și sex, leșit din întunericul sălilor în obscuritatea pasajului, își descarcă surescitarea în felul lui. Banda sonoră devine în anumite momente vacarm în care se intersectează vorbe porcoase, sudalme, intonații miloage, strigăte ascuțite ale

ÎN SUBTERANĂ

vînzătorilor ce-și fac reclamă ("veniți la mine, sînt nebun, vînd mal leftin decît toți, o să dau faliment" - strigă cu voce obosită

unul care vinde cafea exprată de mult) și peste toate - lar "Hare Krishna, hare Rama" în ritm alert, cu tăcînt de tocuri și bufniturile pachetelor cu ziare abia leșite din rotative.

Deși tarabele cu publicații sînt pe cîpărli - unele cu "România Mare", "Politica", "Europa", "Vremea" și tot de-astea, altele cu "Independente" și "culturale", mal încolo - pornografil și postere, vînzătorii sînt colegi, amici, își împrumută mărunchiș și beau cafea în consens, doar cumpărătorii se mal clorovălesc, pensionarii arțăgoși, sătul de discuții domestice sau de singurătate, vin să-și expună aici convingerile politice și Indignările. Se mal uită după o fustă scurtă, se mal așează pe bordura florărilor să răsfolască un ziar împrumutat de pe tarabă, apoi se întorc la coada de la lapte cu vești proaspete, tocmai cînd vecinii epulzaseră "actualitățile" de ieri de la televizor.

La ora prînzului coboară din buricul buticurilor elegante și al marilor hoteluri cel cu cengi dolars să-l vadă toată lumea cum beau el bere la cutie și mîncă sendvicluri de 250 lei bucata. Așezate pe mesele albe sub lumina neonului, cu gecile de piele sub care pocnesc pe burdihane pulovere turcești și cămăși înflorate, pun la cale în limbaj conspirativ, afaceri, vîntură teancuri de bancnote, bătrîne famelice le dau țircoale pentru un colț de corn sau un rest de salată, la farmacia de alături se desfășoară nonstop același dialog ("Aveți...?" "N-avem") lar la Loto-Prono intră doar provinciali, să întrebe cum se ajunge la gară.

Seara, zbuciumul micii lumi circulare scade, cite un trup prăvălit pe scări sau lîngă o coloaună, nu se știe dacă adormit, beat mort sau mort de-a binelea, e ocolit pînă și de patruze, curentul învirtește hîrtii mînjite, mucuri de țigări, pungli de plastic pe cimentul norolios. Cocolaș pe tarabele goale cu sticla alături, lumpeni obosiți duc la gură ceva unsuros de pe un ziar, cupluri cu canadiene chinezești se sărută pe lîngă pereții reci, cu inscripții și afișe vechi, un ciine vagabond coboară tacticos treptele de la Colțea și se oprește lîngă cel care îmbucă, dă din coadă ca și cum și-ar cere scuze că a întîrziat la cină și primește o coajă de salam, pașii rarilor trecători răsună cu ecouri și din toată vînzoleala de peste zi mal rămîne doar, depus ca un zaț, un aer greu rotit în jurul florărilor cu buchete de cîrpă și ghivece pe care scrie decor.

ADRIANA BITTEL

SPECTACOLUL STRĂZII

